

VIVEs kommunetal 2025.5: Nye inklusionstal for skoleåret 2024-2025

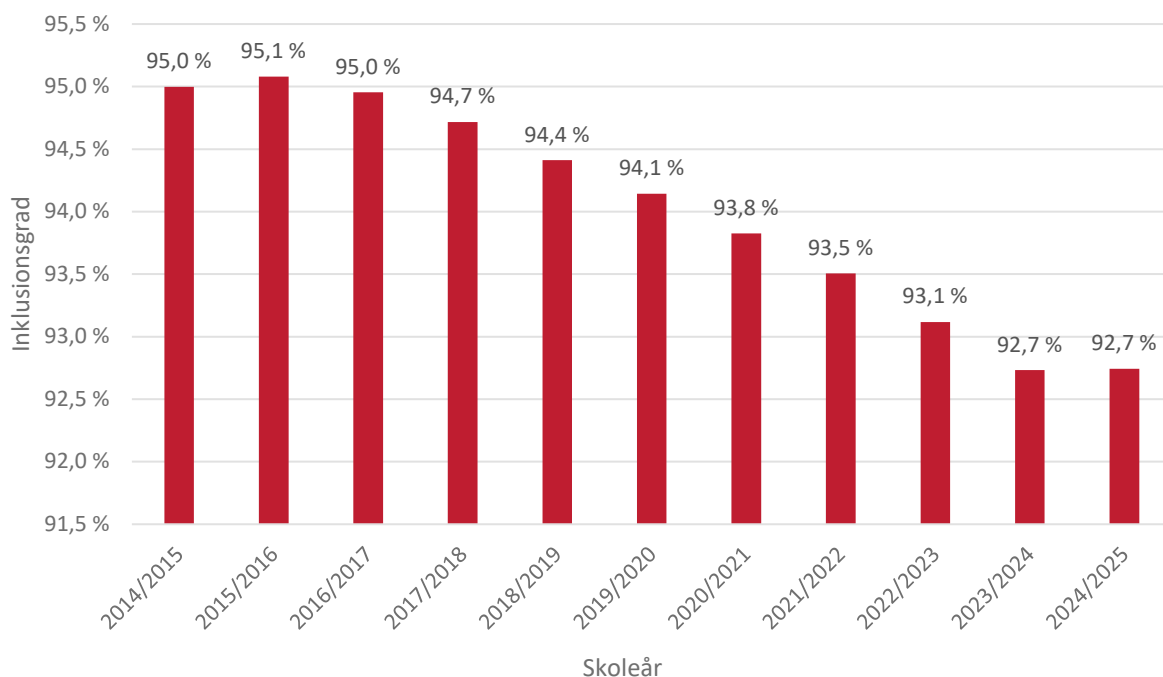
Samme niveau som sidste år, men med interessant forskydning

Børne- og Undervisningsministeriet offentliggør hvert år oplysninger om, hvor stor en andel af børn i de danske kommuner, som modtager undervisning i almenklasser, og hvor stor en andel af børn, som modtager undervisning i et specialtilbud. Andelen af elever på landsplan, som er indskrevet i en almenklasse (inklusionsgraden), har over en årrække været nedadgående. Således var 95,1 % af eleverne indskrevet i almenklasse i skoleåret 2015-2016, mens andelen af elever, som modtog undervisning i almenkolen i skoleåret 2024-2025, var faldet til 92,7 % (dvs. 7,3 % modtog undervisning i specialtilbud i 2024-2025). Denne udvikling i langt størsteparten af kommunerne har medført, at specialområdet er kommet til at optage en stadig større andel af den samlede skoleøkonomi i kommunerne. Almenskolerne i mange kommuner har med andre ord fået færre og færre midler til at drive skole for, hvilket mange steder har presset mulighederne for at sætte ind med tidlige forebyggende pædagogiske indsatser over for mindre eller mere forbigående støttebehov hos elever i almenkolen.¹

Samme niveau for inklusionsgrad i 2024-2025 som året før

I de nye tal for skoleåret 2024-2025 er der flere interessante udviklingstræk at hæfte sig ved.

Figur 1. Udvikling i inklusionsgrad på landsplan (procent).

Kilde: VIVE på baggrund af tal fra Børne- og Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik (www.uddannelsesstatistik.dk)

¹ Tegtmejer, T., Schoop, S.R., Corydon, M.K. & Andreasen, A.G. (2024). *Særlige behov i skolen*. VIVE. [Særlige behov i skolen – rapport](#)

På et overordnet plan er niveauet af elever, som modtager undervisning i almenskolen, det samme som sidste skoleår, jf. Figur 1. Den nedadgående kurve for inklusionsgraden ser med andre ord ud til at være knækket.

Det er vigtigt at påpege, at tallene er behæftet med en vis usikkerhed. Der er forskel imellem kommunerne på deres registreringspraksis, ligesom der er forskel på, hvornår kommunerne inddaterer eller korrigerer oplysningerne. Tallene kan derfor også godt forskyde sig, hvis en kommune korrigerer sine opgørelser. Tallene skal altså mest af alt læses som en overordnet indikation på, hvordan det samlet set står til med fordelingen af elever i almen- og specialtilbud i det danske skolesystem.

En interessant forskydning i retning af mellemformer

Specialundervisning er defineret ved at være en støtte til en elev i et omfang på mindst 9 timer/uge (eller 12 lektioner), og den kan organiseres forskelligt, bl.a. i specialskoler, specialklasser, i almenklasser og i forskellige typer af mellemformer eller hybrider mellem almen- og specialtilbud. Børne- og Undervisningsministeriet skelner i deres data mellem, hvor mange børn der modtager specialundervisning i specialtilbud, og hvor mange der modtager specialundervisning i almenklasser.

Et interessant udviklingstræk i de nye tal er, at der er et fald i antal børn, som modtager specialundervisning i segregerede specialtilbud, og en stigning i antallet, som modtager specialundervisning i almenklasser. Her kan der fx være tale om mellemformer, såsom klassebaserede mellemformer (fx NEST-lignende konstruktioner), hvor en almenklasse er indrettet på en særlig måde, og hvor en række elever modtager forholdsvis omfattende støtte, samtidig med at en række andre elever ikke modtager særlig støtte.

Der kan også være tale om holdbaserede mellemformer, hvor elever, som er indskrevet i en almenklasse, modtager støtte et antal timer i ugen på et særligt hold, fx faglig eller social støtte. Disse former for hybrider inde på alment skolerne, hvor elever med støttebehov i en periode er i stand til at modtage forholdsvis omfattende støtte, men uden at blive udskrevet af alment skolen, har over en årrække været i vækst i mange kommuner, og mange kommuner er i proces med at udvikle formerne.² En foreløbig hypotese er, at det er denne udviklingstendens og denne forskydning, som ligger til grund for udfladningen af inklusionsgraden på landsplan. Flere undersøgelser bør belyse dette nærmere, fx ved at se på eventuelle mønstre mellem, hvordan de kommunale skolesystemer organiserer skolegang for eleverne og udviklingen i segregeringsgrad/inklusionsgrad. Sådanne undersøgelser vil kunne understøtte det videre kommunale udviklingsarbejde på området, så flere elever kan modtage den støtte, som de har brug for i forbindelse med deres skolegang.

Markante forskelle mellem kommunerne

Den gennemsnitlige inklusionsgrad i 2024-2025 på 92,7 % dækker over markante forskelle mellem kommunerne. De kommuner, som har færrest elever i segregerede specialtilbud, har omkring 2,8 % af eleverne i disse tilbud (hvis vi fraregner en række mindre ø-kommuner, hvor særlige forhold gør sig gældende, som gør sammenligning mindre oplagt). De kommuner, som har flest elever i segregerede tilbud, har omkring 14,6 % af eleverne i specialtilbud. I betragtning af hvor stor en andel af den samlede kommunale økonomi på skoleområdet, som specialtilbuddene optager, er dette væsentlige forskelle, som dermed også vil have en lang

² Tegtmeyer, T., Schoop, S.R. & Andreasen, A.G. (2024). *Mellemformer. Pilotevaluering af forsøg med mellemformer på 20 skoler i 5 kommuner*. VIVE. [Mellemformer pilotevaluering](#)

række følgevirkninger på den andel af økonomien, som tilflyder alment skolerne og det organisatoriske og pædagogiske mulighedsrum, som dette åbner.

Markante udviklinger i de enkelte kommuner

Ser vi på udviklingen i de enkelte kommuner, har der været et fald i inklusionsgraden i en række kommuner. Omvendt kan man se, at en række kommuner har en stigende inklusionsgrad, dvs. at der er flere elever, som modtager undervisning inden for alment skolen.

I det seneste år er inklusionsgraden steget i knap halvdelen af landets kommuner, mens den har været uændret eller faldende i den anden halvdel af kommunerne. Tabel 1 viser udviklingen i inklusionsgrad i de 10 kommuner, hvor der har været henholdsvis det største fald og den største stigning. Inklusionsgraden i de enkelte kommuner 2024/2025 fremgår af landkortet i Figur 2 sidst i dette notat.

Tabel 1. Største udvikling i inklusionsgrad fra skoleåret 2023/2024 til 2024/2025 (ekskl. 5 små ø-kommuner).

Største stigning		Største fald	
Sorø	1,2 %	Faxe	-1,5 %
Lejre	1,2 %	Billund	-1,0 %
Morsø	1,0 %	Bornholm	-1,0 %
Varde	0,9 %	Esbjerg	-1,0 %
Vejle	0,9 %	Hørsholm	-0,9 %
Slagelse	0,7 %	Vordingborg	-0,8 %
Lolland	0,7 %	Gladsaxe	-0,8 %
Hjørring	0,6 %	Odsherred	-0,8 %
Herlev	0,6 %	Kerteminde	-0,7 %
Faaborg-Midtfyn	0,5 %	Glostrup	-0,6 %

Data og metode

Analysen er baseret på ECO Nøgletal og tal fra Børne- og Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik (www.uddannelsesstatistik.dk).

Se for eksempel tabeller i ECO Nøgletal om folkeskolen og specialundervisnings elever i kommunerne:

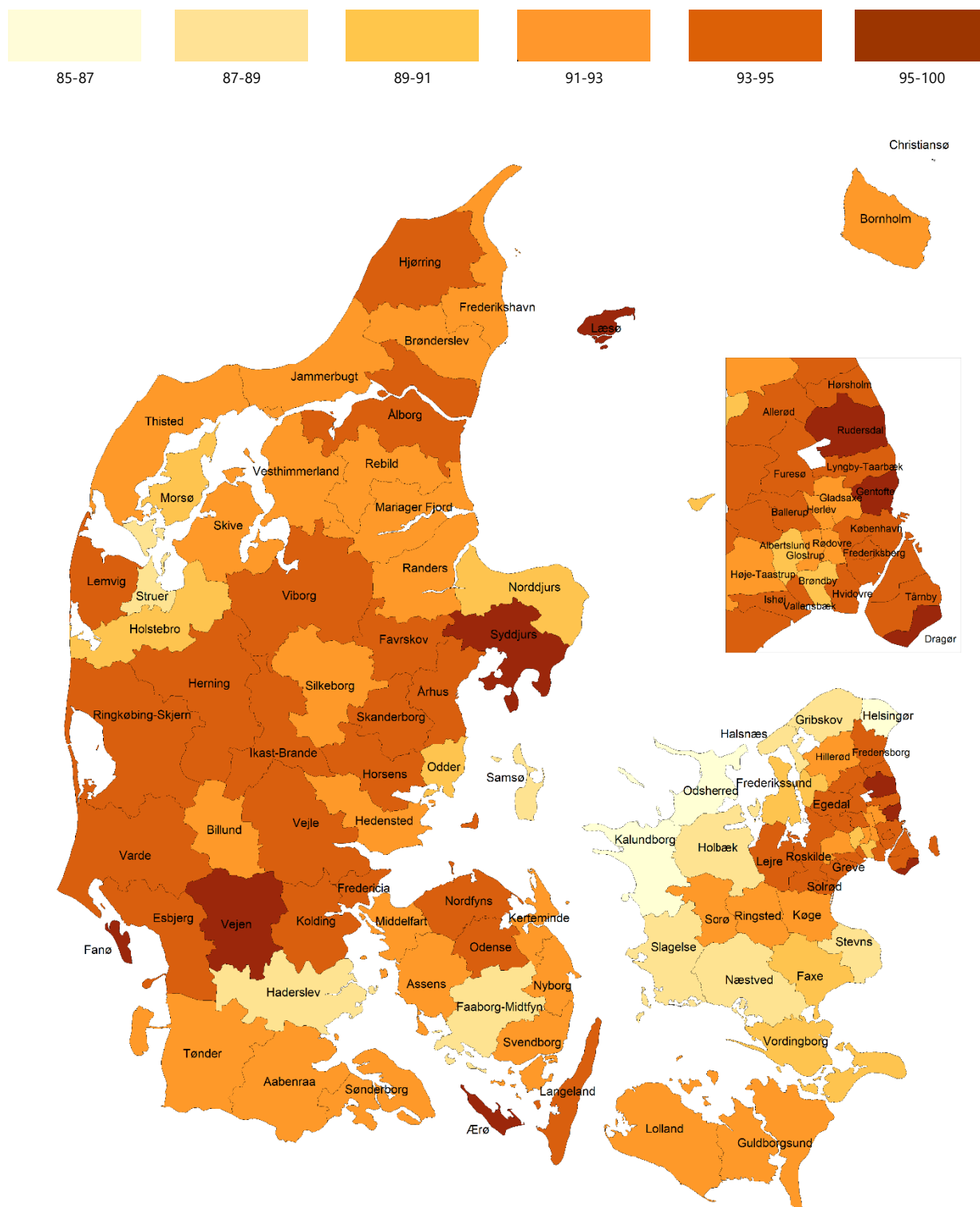
- Tabel 6.15 Nøgletal for folkeskolen 2024/2025
- Tabel 6.16 Specialundervisnings elever september 2024
- Graf 6.25 Andel segregerede specialundervisnings elever september 2019-2024.

ECO Nøgletal leverer tabeller med nøgletal samt grafer med udviklinger på 19 forskellige udgiftsområder i den kommunale sektor. Hver kommune bliver sammenlignet med en gruppe af kommuner med tilsvarende rammebetingelser på det enkelte udgiftsområde.

Kontakt: Thyge Tegtmejer, seniorforsker i VIVE: tlf. 33 69 77 47, thte@vive.dk eller Mathias Ruge, senioranalytiker i VIVE, tlf. 33 48 08 16, maru@vive.dk.

I VIVEs kommunetal dykker vi med jævne mellemrum ned i udvalgte ECO Nøgletal. Du kan [tilmelde dig VIVEs nyhedsbrev på vive.dk](#) og modtage kommende udgaver af VIVEs kommunetal.

Figur 2. Inklusionsgrad september 2024 (procent)

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets Uddannelsesstatistik (www.uddannelsesstatistik.dk) og ECO Nøgletal, <http://eco.vive.dk/landkort.asp>.